

KONCEPCJA PROGRAMOWA I ORGANIZACYJNA TR WARSZAWA

Natalia Dzeduszycka

Warszawa, 30 kwietnia 2019 roku

TR Warszawa - TEATR DLA PRZYSZŁOŚCI

KONCEPCJA PROGRAMOWA I ORGANIZACYJNA

Natalia Dzieduszycka - kandydatka na dyrektorkę TR Warszawa

Spis treści

I. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWO-ARTYSTYCZNE.....	3
Idee i kierunki programu	4
Linia międzynarodowa.....	4
Linia nowych talentów.....	6
Linia działań terenowych	6
Repertuar i twórcy w latach 2020-2024	8
Program towarzyszący na lata 2020-2024	10
Wydarzenia na otwarcie oraz po otwarciu nowej siedziby TR Warszawa na Placu Defilad 2023-2024.....	11
II. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-FINANSOWE	12
Kategorie produkcji spektakli premierowych oraz założenia eksploatacyjne	13
III. ZAŁOŻENIA DO STRATEGII ROZWOJU WIDOWNI	14
Dostępność.....	15
WIĘCEJ NIŻ WIDZ! edukacja kulturalna/pedagogika teatru	16
IV. KONCEPCJA KOMUNIKACYJNA TEATRU	18
V. PLAN WSPÓŁPRACY INSTYTUCJI Z INNYMI PODMIOTAMI	19

I. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWO-ARTYSTYCZNE

TR Warszawa (do 2003 roku Teatr Rozmaitości) to instytucja, bez której trudno wyobrazić sobie warszawskie i polskie życie teatralne ostatnich dwóch dekad. Pod koniec lat 90. grupa twórców i twórczyń pod kierunkiem Grzegorza Jarzyny zbudowała tu nowy model teatru, posługującego się nowoczesną estetyką, łączącego różne dziedziny sztuki i poruszającego ważne społecznie tematy. TR Warszawa zainicjował przemiany ideowo-artystyczne, które wpłynęły na polski teatr repertuarowy, przywracając mu wysoką pozycję i budując nowe przymierze z publicznością. Teatr zyskał międzynarodowy rozgłos, co zaowocowało w latach 2000-2018 udziałem zespołu TR w blisko 150 festiwalach i prezentacjach teatralnych na pięciu kontynentach.

TR Warszawa od przeszło 20 lat jest inkubatorem nowych talentów. Tutaj rozpoczynały się kariery obecnych dyrektorek i dyrektorów ważnych scen warszawskich, reżyserów i reżyserek, dramaturgów i dramaturzek, twórców i twórczyń, kształtujących dzisiaj oblicze polskiego teatru, takich jak m. in. Piotr Gruszczyński, Natalia Korczakowska, Paweł Łysak, Dorota Masłowska, Karolina Ochab, Krzysztof Warlikowski, czy Paweł Wodziński. Dzisiaj do tego grona dołącza kolejne pokolenie artystek i artystów, zdobywających doświadczenie w TR, takich jak m. in. Klaudia Hartung-Wójciak, Grzegorz Jaremko, Katarzyna Kalwat, Anna Karasińska, Jędrzej Piaskowski, Magda Szpecht, czy Małgorzata Wdowik.

TR Warszawa na bazie budowanego przez dwie dekady kapitału kulturowego, kreuje nowe idee, praktyki i zjawiska teatralne, które popularyzuje i wprowadza do głównego nurtu teatralnego w Polsce oraz za granicą. Rdzeniem teatru jest zespół aktorski, jeden z najlepszych w Polsce, otwarty na różnorodne idee artystyczne i stale rozwijający swoje umiejętności.

Silny zespół oraz ciągłość linii artystycznej, wypracowanej pod kierunkiem Grzegorza Jarzyny (kandydata na zastępcę dyrektora do spraw artystycznych) pozwalają na długofalowe działanie teatru i rozwój przedstawień, pozostających w repertuarze nawet przez kilkanaście lat. TR Warszawa należy do grona najbardziej rozpoznawalnych zespołów teatralnych w Europie, które zachowały ciągłość artystyczną i od lat uczestniczą w światowym życiu teatralnym, takich jak berlińska Schaubühne pod kierunkiem Thomasa Ostermeiera czy Toneelgroep Amsterdam (ITA) pod dyrekcją Ivo van Hove.

TR Warszawa jest kulturotwórczą instytucją, aktywnie obecną zarówno w krajowym, jak i w międzynarodowym obiegu teatralnym. To miejsce, w którym publiczność może doświadczyć przejawów najnowszych prądów artystycznych w Polsce i na świecie. TR Warszawa włącza do odbioru współczesnego teatru szerokie kręgi mieszkańców i mieszkanki warszawskiej metropolii oraz odwiedzających stolicę gości. Angażuje ich w swoje działania poprzez rozbudowany program warsztatów, dyskusji, spotkań, przeznaczonych dla różnych grup wiekowych, zawodowych i społecznych.

Właśnie do tego, jaki obecnie jest TR Warszawa, chciałabym nawiązać, proponując formułę jego działalności mocno zakorzenioną w doświadczeniach i praktykach wypracowanych przez zespół pod kierunkiem Grzegorza Jarzyny, a jednocześnie skierowaną w przyszłość. W opracowaniu koncepcji oparłam się na strategii rozwoju Warszawy w obszarze kultury, edukacji kulturalnej oraz rozwiązywania problemów społecznych opisanej w dokumentach: „Miasto Kultury i Obywateli – Program rozwoju kultury w Warszawie do 2020”, „Warszawski Program Edukacji Kulturalnej 2015-2020”, „Społeczna Strategia Warszawy – strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2009-2020”, „Warszawa 2030 – Warszawa przyszłości. Strategia rozwoju Warszawy”, ze szczególnym uwzględnieniem celów operacyjnych programu: „Aktywnie spędzamy czas wolny blisko domu” (2.2), „Rozwijamy nasz twórczy potencjał” (4.1) oraz „Korzystamy z atrakcyjnej przestrzeni publicznej” (3.1), realizowanego w kontekście prowadzenia inwestycji TR Warszawa na Placu Defilad.

Idee i kierunki programu

Jako zespół teatralny pracujący na rzecz przyszłości teatru, chcemy uczestniczyć w budowaniu nowej społecznej świadomości, odpowiadającej na wyzwania współczesności. Bohaterskiej mitologii przeciwstawiamy pragmatyzm, oparty na realistycznej ocenie i skutecznym działaniu. Zamiast romantycznych zrywów wybieramy praktykę i doświadczenie. Ponad celebrowanie przeszłości przekładamy ideę pracy u podstaw. Nie odrzucamy tradycji, ale na jej fundamencie chcemy budować przyszłość. Teraz. Nie ma już czasu na utopie. Rzeczywistość zmienia się zbyt szybko. Wykorzystując doświadczenia naszego zespołu, zebrane na przestrzeni ponad 20 lat, pragniemy dzisiaj tworzyć teatr przyszłości, realizujący idee pracy u podstaw, praktyki i pragmatyzmu.

„Przyszłość jest teraz, tylko nierówno rozłożona” – pisał William Gibson, klasyk literatury science fiction i wielki wizjoner, który przewidział powstanie globalnej sieci informacyjnej. Zadaniem teatru jest odnajdywanie tych rozproszonych znaków przyszłości. Będziemy ich szukać w ramach trzech nurtów programowych: współpracy zagranicznej, rozwoju nowych talentów i projektów terenowych. Każdy z tych obszarów buduje perspektywę na przyszłość: dzięki **projektom międzynarodowym** TR Warszawa będzie uczestniczyć w wymianie nowych idei i praktyk artystycznych; **program wspierania młodych twórców i twórczyń** jest inwestycją w jutro polskiego teatru; **terenowe działania lokalne** połączą teatr z Warszawą, jej mieszkankami i mieszkańcami, rozwijając publiczność przyszłej nowej siedziby teatru oraz współtworząc wspólnotę odbiorców kultury, wraz z innymi warszawskimi instytucjami kultury i organizacjami.

Horyzont naszego programu wyznacza rok 2024 – czas przeniesienia TR Warszawa do nowego budynku na Placu Defilad. Nasz pomysł na nową siedzibę to zróżnicowany, polifoniczny program, łączący projekty międzynarodowe, wspieranie młodych twórców, współpracę z partnerskimi organizacjami i rozbudowaną edukację.

Zespołowy teatr repertuarowy, otwarty na współpracę z innymi warszawskimi instytucjami i organizacjami, obecny w obiegu międzynarodowym i świadomie rozwijający publiczność, będzie gwarancją spójności programu i wysokiej rangi artystycznej nowego miejsca na teatralnej mapie Warszawy. Przez najbliższe lata będziemy przygotowywać zespół i program do przyszłych wyzwań, jakie stawia przed teatrem transfer do centrum metropolii, a także budować wokół tego wyjątkowego projektu zainteresowanie w kraju i zagranicą.

Nowa przestrzeń, zaprojektowana przez Thomasa Phifera i jego zespół w ścisłej współpracy z zespołem TR Warszawa, nie tylko otworzy przed teatrem nowe możliwości artystyczne, ale w zasadniczy sposób zmieni pozycję instytucji w przestrzeni miejskiej oraz jej relacje z odbiorcami. Założenia nowego budynku odzwierciedlają profil programowy TR Warszawa. Zamiast wyznaczonych obszarów sceny i widowni: mobilna przestrzeń, pozwalająca na dowolne kształtowanie miejsca spotkania. Zamiast zamkniętej świątyni kultury – instytucja nowego typu, angażująca różne grupy społeczne we wszystkie swoje działania. Zamiast architektonicznych barier – teatr prawdziwie otwarty na miasto. Mobilność, transparentność i otwartość – idee przyświecające projektowi architektonicznemu wyznaczają kierunek poszukiwań programowych TR Warszawa na lata 2020-2024.

Na program składać się będą trzy uzupełniające się linie:

Linia międzynarodowa

Wielkoformatowe spektakle o międzynarodowym zasięgu, reżyserowane zarówno przez polskie reżyserki i reżyserów, jak i twórców i twórczyń zapraszanych z zagranicy. Nowatorskie, rozbudowane inscenizacje, pozwalające publiczności zanurzyć się w rzeczywistości scenicznej. Originalne dzieła, konfrontujące się z problemami dzisiejszego człowieka i świata, dostępne dla

szerokiego kręgu odbiorców. Przedstawienia, które tworzą przestrzeń dialogu między polskim i światowym teatrem, a zarazem pozwalają rozwijać publiczność w Warszawie i kształcić nowy typ odbiorcy kultury, otwartego na nowe zjawiska w sztuce.

Przy realizacji dużych produkcji wykorzystamy wieloletnie doświadczenie, kompetencje zespołu i pozycję TR Warszawa w światowym obiegu artystycznym. Co roku, począwszy od 2021 w TR Warszawa reżyserować będzie co najmniej jeden twórca/twórczyni z zagranicy. Będziemy kontynuować współpracę z twórcami i twórczyniami, którzy już pracowali w TR Warszawa oraz prowadzić poszukiwania nowych nazwisk na festiwalach i w teatrach w kraju i na świecie. Nawiążemy współpracę z artystami i artystkami o ustalonej pozycji międzynarodowej, potwierdzonej współpracą z ważnymi ośrodkami lub festiwalami teatralnymi w Europie i na świecie, reprezentującymi różne nurty i strategie artystyczne, otwartymi na myślenie interdyscyplinarne, poszukującymi nowych rozwiązań w języku scenicznym, zaangażowanych w problemy współczesności. Produkcję spektakli uzupełnią programy warsztatowe i prezentacje gościnne przedstawień z zagranicy.

Wybrane projekty międzynarodowe w latach 2020-2024:

- **Spektakl Michała Borczucha (tytuł do potwierdzenia)**

Kolejna po „Mojej walce” inscenizacja znanego w Europie reżysera z zespołem TR Warszawa.
premiera: jesień 2020

- **„Wojna trojańska”, reżyseria: Grzegorz Jarzyna**

Przedstawienie oparte na mitach trojańskich z udziałem międzynarodowej obsady aktorskiej, koprodukcja: Manchester International Festival.
premiera: 2021

- **„Trzy siostry”, reżyseria: Luk Perceval**

Pierwsza polska premiera belgijskiego reżysera, jednej z największych gwiazd europejskiego teatru, oparta na dramacie Antona Czechowa.
premiera: kwiecień 2021

- **Spektakl Kornéla Mundruczó (tytuł do potwierdzenia)**

Trzecia premiera w TR Warszawa wybitnego węgierskiego reżysera filmowego i teatralnego, twórcy cieszących się powodzeniem spektakli TR – „Nietoperza” i „Cząstek kobiety”. Premiera połączona będzie z przeglądem twórczości teatralnej i filmowej Kornéla Mundruczó.
premiera: jesień 2022

- **„Shakespeare. Transformacje”, reżyseria: Grzegorz Jarzyna**

Cykl trzech inscenizacji opartych na komediach szekspirowskich: „Wieczór Trzech Króli”, „Sen nocy letniej” i „Jak wam się podoba”. W spektaklach wykorzystane zostaną technologie cyfrowe, poszerzająca rzeczywistość sceniczną.
premiery: 2020-2023

- **„Baltic Project”**

Długofalowy program współpracy z teatrami i centrami sztuk performatywnych z Litwy, Łotwy i Estonii, finansowany przez Baltic Culture Fund. Partnerami projektu są najważniejsze ośrodki teatralne w krajach bałtyckich: Jaunimo Teatras (Wilno), The New Theatre Institute (Ryga), Vabalava Center (Talin). Pilotażowym projektem będzie prezentacja w TR Warszawa spektakli gościnnych młodych twórców i twórczyń z państw bałtyckich jesienią 2020 roku. Przegląd połączony będzie z wizytami studyjnymi uczestników i uczestniczek projektu. Kolejnym etapem „Baltic Project” będą warsztaty i koprodukcja spektaklu wybranego twórcy/twórczyni w latach 2021-22.

Linia nowych talentów

Inkubator nowych talentów i nowatorskich projektów – Start-up TR, działający na bazie oryginalnych praktyk i programów warsztatowych wypracowanych w TR Warszawa (Teren Warszawa, TR/PL, Teren TR, Młody TR, Debiut TR). Co roku w programie pojawią się spektakle lub czytania performatywne co najmniej dwóch debiutujących w Warszawie twórców: reżyserów/reżyserek, dramaturgów/dramatopisarek.

Nie budujemy stałego zespołu współpracujących twórców/twórczyń, ale pracujemy na rzecz rozwoju całego polskiego teatru, ze szczególnym naciskiem na sztukę reżyserii. TR Warszawa rozpoznaje nowe talenty i pełni rolę ekspercką, budując kapitał wiedzy na temat nowego polskiego teatru. Wybrane projekty rozwijamy we współpracy z partnerami zagranicznymi.

Poszukujemy nowych talentów poprzez:

- konkursy zamknięte i otwarte (Debiut TR, Teren TR, pitchingi);
- konkursy na staże, asystentury i rezydencje;
- research na wydziałach reżyserii szkół teatralnych;
- research na festiwalach teatralnych i w teatrach partnerskich za granicą.

Wyboru twórców dokonuje specjalnie do tego powołany zespół, składający się z przedstawicieli zespołu artystycznego TR Warszawa. Współpracujemy z osobami twórczo myślącymi o teatrze i sztukach performatywnych, otwartymi na doświadczenia z innych dyscyplin sztuki, zainteresowanymi rozwijaniem pracy z zespołem aktorskim; twórcami i twórczyniami zaangażowanymi w problemy współczesnej rzeczywistości, dla których teatr to przestrzeń wolności, miejsce badania kondycji człowieka i świata.

Wybrane projekty młodych twórców:

- **„Wracać wciąż do domu”, reżyseria: Magda Szpecht, dramaturgia: Łukasz Wojtyśko**
Spektakl oparty na powieści Ursuli Le Guin „Always Coming Home”, efekt współpracy twórców z Polski i Japonii, koprodukcja z Tokio/Festival, współpraca Instytut Adama Mickiewicza
premiera w Tokio: listopad 2019/premiera w Warszawie: marzec 2020

- **„Maria Klassenberg”, reżyseria: Katarzyna Kalwat, dramaturgia: Beniamin Bukowski**
Performans połączony z instalacją i wystawą sztuki, poświęcony pominiętym lub zapomnianym kobietom-artystkom, koprodukcja: Volksbühne Berlin, partnerzy: Fundusz Kultury Republiki Niemieckiej, Instytut Goethego, współpraca: Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski.
premiera berlińska: czerwiec 2020
premiera warszawska: jesień 2020

- **„Orlando”, reżyseria: Katarzyna Minkowska**
Spektakl laureatki programu Debiut TR 2018, oparty na powieści Virginii Woolf z 1928 roku.
premiera: czerwiec 2020

Linia działań terenowych

Warszawa potrzebuje nie tylko projektowania przestrzeni publicznej i architektury, ale także budowania świadomości i tożsamości jej mieszkanki i mieszkańców. Hardware miasta to ulice, place, budynki, tereny zielone. Software – to emocje, marzenia, idee wypełniające ludzkie umysły i wpływające na charakter miasta. Narzędziem, które może pomóc w tworzeniu miejskiego oprogramowania jest teatr, uruchamiający wyobraźnię i emocje. W nurcie działań terenowych chcemy przyjrzeć się miejskiemu organizmowi, portretować życie mieszkańców warszawskiej

metropolii i włączać ich w działania artystyczne. Celem tej wymiany jest organiczna praca na rzecz budowania więzi międzyludzkich i przestrzeni spotkania.

Na program złożą się warsztaty, projekty partycypacyjne, spektakle dokumentalne, działania edukacyjne. Założeniem jest współpraca z lokalnymi instytucjami kultury i organizacjami, działającymi w obszarze kultury, zwłaszcza z dzielnic odległych od ścisłego centrum Warszawy.

Wybrane projekty terenowe:

- **Teren Warszawa. MeTRopolis.**

Nowa odsłona terenowego programu, po raz pierwszy zrealizowanego w TR Warszawa w sezonie 2003/2004. Tematem Terenu Warszawa będzie tym razem miasto i jego mieszkańcy. Za pomocą działań artystycznych, warsztatowych i edukacyjnych chcemy komunikować się z lokalnymi społecznościami w odległych od centrum dzielnicach i wspólnie budować środowisko dla zdecentralizowanej kultury przyszłości. Program działań napiszemy wspólnie z mieszkankami i mieszkańcami, uwzględniając ich potrzeby i oczekiwania. Tym samym będziemy budować stopniowo publiczność dla przyszłej siedziby teatru i rozwijać świadomych odbiorców kultury dla Warszawy.

- **„Wesele na Bródnie”**

Inspirowana „Weselem” Stanisława Wyspiańskiego plenerowa akcja Pawła Althamera i Agnieszki Olsten z udziałem przedstawicieli różnych grup społecznych, zawodowych i etnicznych z Bródna i całej Warszawy.

miejsce: Grodzisko na Bródnie

finał akcji: jesień 2020

- **„Pokój Warszawa”**

Projekt budowy tymczasowych, tanich pokoiów do wynajęcia w przestrzeni miejskiej, zwracający uwagę na problem rosnących cen wynajmu i budowy mieszkań w Warszawie. Projekt realizowany we współpracy z autorem koncepcji, znanym niemieckim kuratorem i dramaturgiem, Matthiasem Lilienthałem, młodymi architektami oraz miastem stołecznym Warszawa. Możliwe źródło finansowania: Instytut Goethego.

realizacja: maj-czerwiec 2021

- **Czytamy z TR**

Publiczne cykliczne czytania performatywne wybranych sztuk i scenariuszy z udziałem mieszkańców/mieszkanek Warszawy organizowane we współpracy z Miastem Stołecznym Warszawa. Inspiracją do powstania wieloletniego cyklu jest zorganizowane wspólnie z Miastem Stołecznym Warszawa czytanie powieści Doroty Masłowskiej „Inni ludzie” na Placu Defilad z udziałem ponad 100 mieszkańców i mieszkanek Warszawy, które odbyło się we wrześniu 2018 roku.

Projekty specjalne:

- **TR XR**

W ramach strategicznego celu wspierania kreatywności i generowania innowacji w obszarze kultury będziemy rozwijać technologie cyfrowe dla współczesnego teatru, w partnerstwie z firmami IT z sektora prywatnego i ośrodkami badawczymi z Polski i zagranicy. Już dzisiaj testujemy i wdrażamy do praktyki teatru nowe rozwiązania i zastosowania technologii z grupy XR, dźwięku przestrzennego i wideo („G.E.N VR”, „Strach”, „Inni ludzie”). Celem działań w tym obszarze jest szukanie nowych rozwiązań technologicznych dla teatru i wprowadzanie ich do głównego nurtu repertuarowego. Przestrzenią doświadczalną w latach 2020-2023 będzie trzyczęściowy projekt „Shakespeare.

Transformacje” – cykl inscenizacji komedii szekspirowskich w reżyserii Grzegorza Jarzyny, oparty na technologiach poszerzających cyfrowo rzeczywistość.

Priorytety programowe:

- systematyczny rozwój współpracy z liczącymi się na świecie międzynarodowymi instytucjami i ośrodkami artystycznymi;
- przygotowanie programu teatru do przejścia do nowej siedziby poprzez realizację spektakli wielkoformatowych w hali ATM Studio oraz adaptację do przestrzeni sceny TR Warszawa/ATM Studio istniejących pozycji repertuarowych o dużym potencjale frekwencyjnym;
- projektowanie nowych dużych produkcji tak, aby zachować równowagę między kosztami eksploatacji a wpływami ze sprzedaży biletów. Dodatni bilans między kosztami a wpływami przy dużych produkcjach pozwoli na dofinansowanie eksploatacji mniejszych spektakli i projektów Start-up, które budują zainteresowanie publiczności w dłuższym okresie;
- działanie długofalowe w myśl hasła „teatr nie jest produktem, ale procesem” (manifest Teatru NTGent); ciągle doskonalimy nasze spektakle, a kolejne etapy pracy przed premierą otwieramy dla publiczności, angażując ją tym samym w proces pracy teatralnej/powstawania spektakli poprzez organizację czytań, spotkań, debat, warsztatów, pokazów warsztatowych i pokazów work in progress oraz pokazów przedpremierowych;
- rozwijanie współpracy ze środowiskiem nowych mediów w zakresie wykorzystania zaawansowanych technologii w teatrze (VR, AR, MR);
- włączanie mieszkanki i mieszkańców Warszawy w działania teatru za pomocą rozbudowanego programu warsztatów, dyskusji, spotkań, skierowanych do różnych grup wiekowych, zawodowych i społecznych;
- prezentowanie gościnnych spektakli twórców/twórczyń polskich i zagranicznych, z którymi planujemy współpracę;
- efektywne wykorzystywanie zasobów instytucji w celu stworzenia przestrzeni i możliwości prezentacji wydarzeń interdyscyplinarnych, projekcji filmowych, koncertów, wystaw, performance, akcji i tańca;

W planowaniu produkcji i eksploatacji będziemy:

- dążyć do bilansowania kosztów eksploatacji i wpływów przy zachowaniu wysokiej artystycznej jakości spektakli;
- stopniowo budować publiczność wokół projektów podejmujących artystyczne ryzyko;
- opierać obsady nowych produkcji na aktorach z zespołu TR Warszawa, dbać o rozwój zespołu i jego poszczególnych członków/członkówek;
- rozwijać spektakle premierowe grając co najmniej 12 przedstawień w ciągu 6 miesięcy od premiery w ramach 4 setów;
- rozdzielać obsady, aby umożliwić równoległą eksploatację spektakli w TR Warszawa/ATM Studio i w TR Warszawa/Marszałkowska 8;
- wyznaczać minimalny czas eksploatacji nowych przedstawień, po którym podejmiemy decyzję o dalszej ich eksploatacji.

Repertuar i twórcy w latach 2020-2024

Rok 2020 – 6 premier, w tym:

- 2 duże produkcje
- 3 produkcje w ramach Start-up TR
- 1 spektakl w ramach konkursu Debiut TR

Planowane produkcje:

Nurt międzynarodowy/duże produkcje

1. marzec 2020: „Wieczór Trzech Króli” – projekt „Shakespeare. Transformacje” (część I), reżyseria: Grzegorz Jarzyna;
2. październik 2020: spektakl w reżyserii Michała Borczucha (tytuł do potwierdzenia);

Start-up TR

3. czerwiec-wrzesień 2020: „Maria Klassenberg”, tekst Beniamin Bukowski, reżyseria: Katarzyna Kalwat, koprodukcja: Volksbühne, Berlin;
4. grudzień 2020: „Konstytucja”, tekst Hubert Sulima, reżyseria: Jędrzej Piaskowski, koprodukcja: Festiwal Boska Komedja;
5. czerwiec-wrzesień 2020: „ONKO”, reżyseria: Weronika Szczawińska;

Debiut TR

6. czerwiec 2020: „Orlando” według Virginii Woolf, reżyseria: Katarzyna Minkowska.

Rok 2021 – 5 premier, w tym:

- 2 duże produkcje
- 1 produkcja w ramach Start-up TR
- 2 spektakle w ramach konkursu Debiut TR

Planowane produkcje:

Nurt międzynarodowy/duże produkcje

1. kwiecień 2021: „Trzy siostry” według Antona Czechowa, reżyseria: Luk Perceval;
2. lipiec 2021: premiera brytyjska; październik 2021: premiera polska – „Wojna trojańska”, reżyseria: Grzegorz Jarzyna, koprodukcja: Manchester International Festival;

Start-up TR

3. wrzesień 2021: spektakl młodego twórcy/twórczyni;

Debiut TR

4. maj 2021: spektakl laureata/laureatki konkursu Debiut TR 2019
5. listopad 2021: spektakl laureata/laureatki konkursu Debiut TR 2020

Rok 2022 – 5 premier, w tym:

- 3 duże produkcje;
- 1 produkcja Start-up TR;
- 1 spektakl Debiut TR.

Planowane produkcje:

Nurt międzynarodowy/duże produkcje

1. jesień 2022: spektakl w reżyserii Kornéla Mundruczó (tytuł do potwierdzenia) i przegląd twórczości Mundruczó („Nietoperz”, „Cząstki kobiety”, nowa premiera, przegląd filmów);
2. maj 2022: „Sen nocy letniej”, reżyseria: Grzegorz Jarzyna, projekt „Shakespeare. Transformacje”, (część II);

3. styczeń-luty 2022: spektakl w reżyserii Łukasza Twarkowskiego (tytuł do potwierdzenia);

Start-up TR / Teren TR

4. spektakl wyłoniony w konkursie na projekt teatralny Teren TR;

Debiut TR

5. spektakl laureata/laureatki konkursu Debiut TR 2021

Rok 2023 – 6 premier

- 3 duże produkcje;
- 2 produkcje Start-up TR;
- 1 spektakl Debiut TR.

Planowane produkcje:

Nurt międzynarodowy/duże produkcje

1. maj-czerwiec 2023: „Jak wam się podoba” reżyseria: Grzegorz Jarzyna, projekt „Shakespeare. Transformacje” (część III), pokaz wszystkich części projektu;
2. luty/marzec 2023: projekt zagranicznego reżysera/reżyserki;
3. październik/listopad 2023: projekt polskiego lub zagranicznego reżysera/reżyserki;

Start-up TR

2 spektakle

Debiut TR

1 spektakl

Od roku 2024 – 6-7 premier rocznie, w tym:

- na zmianę co roku jedna superprodukcja lub spektakl teatru sferycznego;
- dwie duże produkcje;
- dwie lub trzy produkcje w ramach Start-up TR;
- spektakl w ramach konkursu Debiut TR.

Reżyserzy zagraniczni, z którymi TR Warszawa prowadzi rozmowy o współpracy:

- Timofey Kulyabin (Rosja)
- Vegard Vinge, Ida Müller (Norwegia/Niemcy)
- Susanne Kennedy (Niemcy)
- Philippe Quesne (Francja)
- Kamilė Gudmonaitė (Litwa)
- Christopher Rüping (Niemcy)

Program towarzyszący na lata 2020-2024

- przeprowadzenie drugiej edycji konkursu dramaturgicznego dla młodych autorów/autorek na tekst dla TR Warszawa TR.PL (2020);
- przeprowadzenie trzeciej edycji konkursu dla młodych twórców/twórczyń na projekt teatralny Teren TR (2021/2022);
- zamówienie co najmniej trzech tekstów dramaturgicznych u uznanych autorów/autorek polskich i zagranicznych;

- prezentacja co roku co najmniej dwóch gościnnych spektakli młodych twórców/twórczyń, studentów/studentek lub absolwentek/absolwentów wydziałów reżyserii szkół teatralnych i filmowych;
- debaty, spotkania z twórcami i warsztaty dla widzów, towarzyszące premierom;
- partnerstwa programowe, organizacja wydarzeń towarzyszących:
 - przegląd filmów Against Gravity;
 - koncerty muzyki współczesnej (Royal String Quartet, Kwadrofonik, Warszawska Jesień);
 - festiwale muzyki alternatywnej (Avant-Art, Radio Azja);
 - TR.doc – przegląd warsztatowych spektakli dokumentalnych, organizowany z Festiwalem Sopot Non-Fiction;
 - gościnne pokazy spektakli Komuny//Warszawa i innych niezależnych warszawskich teatrów artystycznych mających status organizacji pozarządowych;
 - warsztaty dla młodych twórców/twórczyń z kraju i zagranicy, służące upowszechnianiu osiągnięć polskiej szkoły teatru w dziedzinie reżyserii, dramaturgii, aktorstwa, sztuki wideo, scenografii i muzyki (współpraca z Instytutem Adama Mickiewicza).

Wydarzenia na otwarciu oraz po otwarciu nowej siedziby TR Warszawa na Placu Defilad 2023-2024

W latach 2023-2024 planujemy serię wydarzeń, związanych z otwarciem nowej siedziby TR Warszawa na Placu Defilad. Ich celem jest budowanie tożsamości nowego miejsca na mapie kulturalnej Warszawy, powiązanie marki TR Warszawa z Placem Defilad i rozwój publiczności w nowym miejscu działania. Kalendarz wydarzeń będzie dopasowany do harmonogramu robót wykończeniowych w budynku. Praca nad programowaniem wydarzeń powinna rozpocząć się w roku 2021.

- Koncert zapowiadający otwarcie nowej siedziby – wydarzenie na dużej scenie nowego budynku (przed pracami wykończeniowymi) – koncert w wykonaniu aktorów i aktorek TR Warszawa, w programie: kompozycje ze spektakli „Nietoperz”, „Cząstki kobiety”, „Inni ludzie”, „Soundwork”, zwiedzanie nowej siedziby (jesień 2023);
- Cykl interdyscyplinarnych wydarzeń, przygotowanych wspólnie z partnerami programowymi TR Warszawa: Against Gravity, Radio Azja, Avant Art Festival, Warszawska Jesień, Muzeum POLIN, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Komuna//Warszawa, Royal String Quartet, Kwadrofonik oraz sąsiednimi instytucjami miejskimi: STUDIO teatrgaleria, Teatr Dramatyczny m. st. Warszawy, Teatr Łalka, Muzeum Sztuki Nowoczesnej (sezon 2023/2024);
- Sezon Polski w TR Warszawa – panorama polskiej szkoły reżyserii, przegląd premierowych spektakli polskich reżyserów i reżyserek o międzynarodowej pozycji (2024/2025);
- Showcase TR Warszawa – przegląd spektakli z repertuaru TR Warszawa w nowej siedzibie (sezon 2024/2025).

Międzynarodowy Festiwal Teatralny Warszawa/Fest

Warszawa jest jedyną europejską metropolią, która nie posiada międzynarodowego festiwalu teatralnego o takim formacie i znaczeniu, jakie mają Festival d’Automne w Paryżu, Holland Festival w Amsterdamie, Athens Festival czy Wiener Festwochen. Dla wzmocnienia pozycji i znaczenia warszawskiej metropolii w europejskim życiu teatralnym proponuję organizację międzynarodowego festiwalu teatralnego, realizowanego w oparciu o infrastrukturę nowej siedziby TR Warszawa. Festiwal powinien prezentować najnowsze nurty w teatrze światowym. Program powstawać będzie we współpracy z międzynarodową Radą Ambasadorów TR, do której zaprosimy wybitne postacie światowego życia teatralnego. Programowanie i produkcja festiwalu oparte będą na wieloletnim

doświadczeniu zespołu teatru oraz sieci międzynarodowych kontaktów. Wprowadzenie Festiwalu do kalendarza międzynarodowych wydarzeń stanie się kluczowym elementem budowania rozpoznawalności nowej siedziby i jej potencjału w międzynarodowym obiegu teatralnym. Pierwsza edycja festiwalu powinna odbyć się w sezonie 2024/2025, początek prac programowych planowany jest na 2021 rok.

Showcase TR Warszawa

Co roku we wrześniu zorganizujemy przegląd wybranych produkcji TR Warszawa z poprzedniego sezonu, przeznaczony dla widowni warszawskiej oraz kuratorów zagranicznych. Elementem towarzyszącym Showcase'owi będzie pokaz gościnny spektaklu reżysera/reżyserki zagranicznej, zaproszonego/zaproszonej do współpracy w rozpoczynającym się sezonie.

II. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-FINANSOWE

W 2024 roku TR Warszawa będzie sprawnie i nowocześnie działającą instytucją, w której cały zespół pracuje na wspólny sukces. Wewnątrz zespołu istotną rolę odgrywa wzajemna, pozbawiona hierarchiczności otwartość na siebie – aktorów, współtwórców, ekip technicznych, czy administracji. Priorytetem jest otwartość na rozwój w oparciu o pasje i talenty, otwartość na rozmowę jako obustronną komunikację a także równe traktowanie bez względu na pełnione role czy funkcje. Już teraz znajduje to odzwierciedlenie w nowej, spłaszczonej strukturze organizacyjnej, która wzmacnia odpowiedzialność wszystkich pracowniczek i pracowników. To także dzielenie się wiedzą i doświadczeniem, transparentność finansowa, przejrzyste relacje biznesowe i racjonalne działania komercyjne, które nie kolidują z celami artystycznymi. Nowa siedziba na Placu Defilad i przestrzeń wokół teatru będą efektywnie i nowocześnie zarządzane pod względem kosztów utrzymania, logistyki, bezpieczeństwa i dostępności.

Jestem przekonana, że zespół TR Warszawa będzie na tyle rozbudowany i wykwalifikowany, aby równolegle realizować nowe produkcje, grać spektakle repertuarowe w siedzibie i przedstawienia wyjazdowe. Instytucja będzie zarządzana w taki sposób, aby wyzwała kreatywność swoich pracowników, korzystała z ich wiedzy i doświadczenia. TR Warszawa będzie cenionym miejscem pracy, z którym pracownicy wiążą się na długo między innymi dlatego, że teatr inwestuje w ich rozwój. Twórcy będą chcieli tu pracować, bowiem otrzymają czytelne i korzystne warunki współpracy.

Ważnym zadaniem do zrealizowania będzie również uniezależnienie teatru od chwilowej koniunktury finansowej co umożliwi w przyszłości wieloletnie planowanie działań artystycznych. Na ten cel składa się kilka czynników: pozyskanie środków z dodatkowych, alternatywnych źródeł oraz zabezpieczenie oszczędności w postaci części własnych przychodów.

Wielkim wysiłkiem organizacyjnym i finansowym dla całej instytucji będzie proces inwestycyjny związany z budową nowej siedziby TR Warszawa na Placu Defilad. Ma on nie tylko doprowadzić do wybudowania nowego teatru, ale w takim samym stopniu przygotować instytucję do tego, by w sposób efektywny, celowy i oszczędny gospodarować nowoczesnym budynkiem teatralnym w centrum warszawskiej metropolii. Aby tego dokonać, niezwykle ważne jest długofalowe planowanie zarówno w obszarze artystycznym, jak i w rozwoju organizacji. Pierwszym krokiem w tym kierunku jest odpowiednie skategoryzowanie przedsięwzięć artystycznych, podejmowanych przez TR Warszawa pod kątem zaangażowania finansowego, potrzebnego nakładu pracy oraz ich dalszych perspektyw eksploatacyjnych.

Wyżej zaprezentowany program artystyczny powstał przy pełnej świadomości wszelkiego rodzaju ograniczeń i możliwości organizacyjnych i finansowych w jakich funkcjonuje obecnie TR Warszawa.

Kategorie produkcji spektakli premierowych oraz założenia eksploatacyjne

Duża produkcja/nurt międzynarodowy

Spektakl reżysera o międzynarodowej renomie, skupiający uwagę zagranicznych kuratorów i osób programujących festiwale. Budżet pomiędzy 200 tys. a 650 tys. zł. Spektakl realizowany na scenie TR Warszawa/ATM Studio z widownią minimum 300 widzów, z myślą o przeniesieniu w przyszłości na dużą scenę w nowej siedzibie TR Warszawa. Obsada od 5 do 15 osób, koszt eksploatacji w TR Warszawa/ATM Studio nie powinien przekroczyć 12 tys. zł za jeden pokaz.

Elementem pracy nad dużą produkcją są działania otwarte dla publiczności, takie jak czytania, pokazy pracy w rozwoju, pokazy materiałów wideo, które budują szerokie zainteresowanie przygotowawaną premierą.

Start-up TR

Spektakl o budżecie pomiędzy 100 tys. a 180 tys. zł, z obsadą maksymalnie do 7 osób, przeznaczony na scenę TR Warszawa/Marszałkowska 8 z widownią od 160 do 250 widzów, realizowany z myślą o przeniesieniu na małą scenę w nowej siedzibie TR Warszawa. Koszt eksploatacji na scenie TR Warszawa/Marszałkowska 8 nie powinien przekroczyć 8 tys. zł za jeden pokaz.

Koprodukcja

Spektakl z nurtu międzynarodowego lub Start-up, w którym co najmniej 50 procent budżetu produkcji i kosztów prezentacji gościnnej (poza siedzibą TR Warszawa) pochodzi ze środków zewnętrznego producenta/festiwalu/innego teatru. Koszt eksploatacji w TR Warszawa/ATM Studio nie powinien przekroczyć 12 tys. zł za jeden pokaz, na scenie TR Warszawa/Marszałkowska 8 nie powinien przekroczyć 8 tys. zł za jeden pokaz.

Debiut TR

Spektakl w reżyserii studenta/studentki wydziału reżyserii szkoły teatralnej, wybranego/wybranej w ramach konkursu Debiut TR. Budżet 80 tys. zł, obsada maksimum 5 osób, przeznaczony na scenę TR Warszawa/Marszałkowska 8, z widownią minimum 160 widzów. Koszt eksploatacji w siedzibie teatru nie powinien przekroczyć 6 tys. zł za jeden pokaz.

Superprodukcja

Spektakl w reżyserii twórcy/twórczyni z Polski lub zagranicy, realizowany w koprodukcji z festiwalami i teatrami zagranicznymi, z obsadą do 20 osób i budżetem między 800 tys. a 1,2 mln zł, charakteryzujący się dużą skalą i wysokim stopniem skomplikowania inscenizacji, realizowany w dłuższym niż standardowy okresie prób i produkcji, w przestrzeni TR Warszawa/ATM Studio, przeznaczony do eksploatacji na dużej scenie nowej siedziby TR Warszawa, dla widowni minimum 500 osób. Koszt eksploatacji nie powinien przekroczyć 18 tys. zł za jeden pokaz.

Spektakl sferyczny

Spektakl przeznaczony na całą przestrzeń dużej sceny przyszłej siedziby teatru, z obrotową widownią na minimum 500 miejsc i otaczającą/immersyjną scenografią, charakteryzujący się dużą skalą i wysokim stopniem skomplikowania inscenizacji, z obsadą do 20 osób i budżetem od 1,2 do 2 mln zł, eksploatowany w trybie ciągłym od 4 do 8 tygodni, przeznaczony na dużą scenę w nowej siedzibie TR Warszawa. Koszt eksploatacji nie powinien przekroczyć 18 tys. zł za jeden pokaz.

TR Warszawa musi stopniowo zwiększać skalę i zasięg oddziaływania, by ze znanej, ale niewielkiej instytucji o bogatych tradycjach artystycznych przekształcić się w duże, nowoczesne, tętniące życiem

w środku miasta centrum kultury, swoją ofertą przyciągające warszawskich, polskich i międzynarodowych widzów. Służyć temu będą przede wszystkim:

- równoczesna obecność w dwóch przestrzeniach scenicznych – na macierzystej scenie TR Warszawa/Marszałkowska 8 (widownia dla 160 osób) oraz na dodatkowej scenie, umożliwiającej przygotowanie bazy repertuarowej do nowej siedziby (z widownią dla ok. 300 osób);
- długofalowe planowanie nowych produkcji, eksploatacji repertuaru, a co za tym idzie rozwój zespołu (ze szczególnym naciskiem na rozwój zespołu aktorskiego i technicznego);
- precyzyjne opisanie wewnętrznych zasad działania TR Warszawa oraz określenie i wdrożenie niezidentyfikowanych dotychczas procesów;
- stworzenie skutecznego systemu pozyskiwania dodatkowych środków, zarówno ze środków publicznych, jak i prywatnych (w tym z trzeciego sektora).

W obszarze organizacyjno-finansowym w ciągu kolejnych 5 lat planuję osiągnąć następujące cele:

- systematyczny wzrost liczebności zespołu artystycznego i technicznego TR Warszawa o 50% (punkt wyjścia – wrzesień 2019 r.);
- stopniowy wzrost budżetu w latach 2019-2024 o 33%;
- stopniowy wzrost przychodów o 100% do 2024 r. w stosunku do 2019 r.;
- niska rotacja pracowników (poniżej 10% w skali roku);
- nowoczesna, dostosowana do wyzwań teatru struktura organizacyjna;
- wdrożone procesy i procedury w obszarach: produkcji, eksploatacji, planowania finansowego, obiegu dokumentów, komunikacji wewnętrznej, zatrudniania nowych pracowników;
- nowoczesna, ergonomiczna przestrzeń pracy;
- nowa, spełniająca wszystkie oczekiwania i potrzeby teatru siedziba

III. ZAŁOŻENIA DO STRATEGII ROZWOJU WIDOWNI

TR Warszawa rozwija świadomość widzów, inspirowa do twórczego myślenia, zachęca do poszukiwań i rozwoju opartego na dialogu. W 2024 roku TR Warszawa to atrakcyjna, otwarta i dostępna dla wszystkich, nie tylko dla widzów teatru, przestrzeń. To miejsce spotkań, chętnie odwiedzane przez mieszkańców i mieszkanki stolicy, gości z kraju i zagranicy, także przez mniejszości narodowe. TR Warszawa jest przyjazny dla osób z niepełnosprawnościami. Jest wskazywany w informatorach turystycznych jako istotne miejsce odwiedzin na mapie kulturalnych atrakcji Warszawy.

Rozwój widowni/publiczności to całościowe, strategiczne i długoterminowe podejście całej organizacji, która w centrum swoich wszystkich działań stawia publiczność i jej potrzeby. Zależy nam zarówno na budowaniu trwałych, głębokich więzi z wiernymi widzami, którzy stają się naszymi ambasadorami i przyciągają do teatru kolejne grona widzów, jak i na docieraniu do nowych kręgów odbiorców, którzy w przyszłości staną się świadomymi uczestnikami życia kulturalnego miasta.

Działania w duchu rozwoju widowni/publiczności pogrupowane są w ramach 8 obszarów. Będziemy systematycznie wdrażać każdy z nich:

- **MIEJSCE** – tworzymy przestrzeń przyjazne, otwarte, dostępne, bezpieczne. Wizyta w TR Warszawa ma być pozytywnym doświadczeniem dla każdego człowieka. Zaczynając od kasy, poprzez szatnię, obsługę widowni, czystość pomieszczeń, przyjazną atmosferę.

- **DIGITAL** – teatr będzie poszukiwał wszelkich metod i technicznych udogodnień, żeby lepiej i skuteczniej docierać z informacjami i ze swoim programem zwłaszcza do młodego pokolenia i widzów, którzy nie mogą bezpośrednio uczestniczyć w naszych działaniach.
- **BUDOWANIE POTENCJAŁU** – zadbamy o rozwój kompetencji pracowników, pracownic, współpracowniczek i współpracowników, rozwój wiedzy, umiejętności i postaw w najważniejszych obszarach.
- **WSPÓŁTWORZENIE I PARTYCYPACJA** – włączymy widzów, społeczności, aktywistów do tworzenia i realizowania programu (inicjując programy partycypacyjne np. w obszarze linii działań terenowych i edukacyjnych), zaprosimy do współtworzenia instytucji, poprzez współdziałanie z organizacjami pozarządowymi, wolontariat, staże, lokalne koalicje i relacje międzynarodowe.
- **TWORZENIE PROGRAMU** – będziemy planować nasze wydarzenia z dbałością o potrzeby, możliwości i postawy widzów oraz potencjalnych widzów, z uwzględnieniem wiedzy o ograniczeniach i barierach w uczestnictwie w kulturze.
- **ZMIANY W ORGANIZACJI** – wdrożymy stałą ewaluację działań oraz postaw pracowników i praktykę zmian, które wzmacniają postawy zgodne z wartościami organizacji.
- **KORZYSTANIE Z DANYCH** – standardem będzie gromadzenie i analizowanie danych, przeprowadzanie cyklicznych ilościowych i jakościowych badań publiczności teatru, wyciąganie wniosków, które pozwolą na podejmowanie decyzji programowych, organizacyjnych, komunikacyjnych, marketingowych i sprzedażowych w oparciu o wiedzę, a nie intuicję, emocje czy bieżące mody.
- **WSPÓŁPRACA I PARTNERSTWO** – w skali miasta, kraju, Europy i świata. Z organizatorem, innymi instytucjami, biznesem, organizacjami pozarządowymi. Nawiązywanie partnerskich relacji na rzecz widzów, podnoszenia ich kompetencji, dostępności informacji i rozwoju dostępu do kultury. Współdziałanie z Miastem Stołecznym Warszawa, innymi instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi i sektorem prywatnym na rzecz podnoszenia kompetencji widzów, dostępności informacji i rozwoju dostępu do kultury. Wzajemna wymiana odbiorców stwarza zupełnie nowe możliwości w obszarze rozwoju publiczności, pomaga promować otwartość i wrażliwość na różnorodność światopoglądową, pozwala podążać za zmieniającymi się potrzebami odbiorców i odpowiadać na nie.

Wdrożenie wyżej wymienionych obszarów pozwala na realizację nadrzędnego celu strategii rozwoju publiczności, jakim jest ciągłe pobudzanie potrzeby uczestnictwa w kulturze wśród różnych grup wiekowych, zawodowych oraz społecznych, i tym samym współtworzenie świadomego społeczeństwa obywatelskiego.

Dostępność

Aby osiągnąć postawione cele w obszarze rozwoju publiczności powinniśmy stale dbać o naszych wiernych widzów i systematycznie docierać do nowych odbiorców, dla których uczestnictwo w wydarzeniach artystycznych nie jest nawykiem ani sposobem spędzania wolnego czasu. Dlatego też systematycznie wprowadzać będziemy rozwiązania na rzecz zwiększenia dostępności do kultury, rozumianej bardzo szeroko – zarówno jako rozpoznanie i dostosowanie programu do potrzeb uczestników (poprzez warsztaty edukacyjne, angażujące działania partycypacyjne, np. linia działań terenowych), działania marketingowe oraz pod kątem idei likwidowania barier w dostępie do kultury

(czas, miejsce, język komunikacji, a także dostępność architektoniczna, dostosowanie programu dla grup z niepełnosprawnościami słuchu, wzroku, ruchu etc).

Wszystkie te działania uzupełnia polityka cenowa teatru, która jest ustalana w oparciu o wyniki badań (bariery w dostępie do kultury, oczekiwania uczestników i uczestniczek oraz osób nie uczestniczących w życiu kulturalnym), analizę rynku, konsultacje wewnętrzne i zewnętrzne oraz strategię rozwoju publiczności i strategię finansową teatru.

Myśląc o byciu TR BEZ BARIER pamiętamy nie tylko o osobach z niepełnosprawnościami wszelkiego typu, dla których od wielu lat przygotowujemy i rozwijamy bogatą ofertę (warsztaty, napisy, pętle indukcyjne). Nie zapominamy o potrzebach osób odwiedzających naszą stolicę oraz mieszkańców, dla których język polski nie jest pierwszym językiem. Już teraz stałym elementem działalności teatru są informacje o spektaklach w języku angielskim oraz angielskie napisy do spektakli. W przyszłości chcemy rozwijać te praktyki: poszerzać narzędzia dotarcia do odbiorców obcojęzycznych (rozwój pełnowymiarowej strony internetowej i strony sprzedażowej, wydawnictwa anglojęzyczne etc.), jak i wprowadzać kolejne języki w komunikacji z obcokrajowcami. Chcemy przyciągnąć do teatru zarówno mieszkańców Warszawy, pochodzących z zagranicy, jak i gości odwiedzających stolicę, w tym kuratorów, dziennikarzy i przedstawicieli instytucji kultury z całego świata. Działania w tym obszarze powinny być bardziej regularne i kompleksowe.

WIĘCEJ NIŻ WIDZ!

edukacja kulturalna/pedagogika teatru

W 2024 roku publiczność TR Warszawa to stale powiększające się grono aktywnych uczestników życia kulturalnego miasta, wrażliwych na otaczającą ich rzeczywistość. Bogata oferta edukacyjna przyciąga do teatru dzieci, młodzież, dorosłych i seniorów. Działania mają charakter inkluzywny, stale włączający nowych odbiorców z niepełnosprawnościami.

Edukacja kulturalna w TR Warszawa to jeden z najważniejszych filarów rozwoju publiczności teatru. Działania edukacyjne prowadzone metodami pedagogiki teatru przez wykwalifikowanych edukatorów i pedagogów teatru, rozwijane są systematycznie od 2006 roku. Program EDUKACJA w TR Warszawa składa się z działań edukacyjnych, dających możliwość głębszego, bardziej aktywnego kontaktu z teatrem. Warsztaty i spotkania mają być dla jego uczestników i uczestniczek bodźcem do dalszych poszukiwań i twórczych postaw. Mottem programu jest hasło: WIĘCEJ NIŻ WIDZ! Zajęcia opierają się na zasadzie wymiany doświadczeń i wiedzy; na wzajemnym twórczym rozwoju, przy jednoczesnym podnoszeniu kompetencji kulturowych do odbioru sztuki. Wraz z naszymi odbiorcami chcemy być częścią budowania odpowiedzialnej wspólnoty.

Edukacyjne propozycje programowe TR Warszawa przygotowane są dla różnych grup odbiorców: dzieci, młodzieży szkolnej, studentów, dorosłych, osób starszych; rodziców, opiekunów, nauczycieli, edukatorów, pedagogów, dyrektorów szkół i instytucji kultury; osób pełnosprawnych i z niepełnosprawnościami sensorycznymi; do mieszkańców Warszawy, metropolii warszawskiej i wszystkich polskich województw, a także widzów z zagranicy, w tym także dla turystów.

W ostatnich dwóch latach zespół edukacji TR Warszawa znacznie poszerzył zakres swoich działań, projektując innowacyjne i oryginalne programy edukacyjne. Rozwinął pozycję ekspercką w obszarze edukacji warszawskiej i ogólnopolskiej. W latach 2019-2024 planujemy kontynuację działań w tym obszarze i wzmocnienie rozwoju najważniejszych jego elementów.

Priorytety działań edukacyjnych to:

- zaproszenie widzów do aktywnego uczestnictwa w programach edukacyjnych, będących uzupełnieniem i częścią programu artystycznego (Warsztaty Otwarte, warsztaty edukacyjne dla dzieci i młodzieży, spotkania i debaty inspirowane spektaklami);
- tworzenie oferty dla widzów zagrożonych wykluczeniem oraz z niepełnosprawnościami (program TR Bez Barrier);
- włączający charakter programu, co oznacza badanie potrzeb i próbę odpowiedzi na nie przy wykorzystaniu nowatorskich, pedagogiczno-teatralnych metod dialogu z odbiorcą kultury (np. program „Mama, tata do teatru!” jako odpowiedź na potrzebę uczestnictwa w kulturze rodziców i opiekunów małych dzieci).

Stałe programy, dzięki którym teatr buduje i rozwija trwałe relacje z odbiorcami to m. in.: „Teren Edu” (warsztaty dla studentów), „Wspólne wyjście” (spektakle i warsztaty dedykowane szkołom), „Z ławki na deski” (warsztaty dla nauczycieli), „TiSZ – Teatr i Szkoła” (projekt zakładający trzyletnią współpracę ze szkołami ponadpodstawowymi), „Mały TR” (projekt współpracy ze żłobkami, przedszkolami i szkołami podstawowymi). Warto dodać, że 80% działań edukacyjnych TR Warszawa jest i będzie realizowana w przyszłości ze środków grantowych.

W latach 2019-2024 planujemy kontynuację i rozwój kompleksowego programu edukacyjnego. Jednocześnie będziemy dalej inicjować pracę projektową nad innowacyjnymi działaniami włączającymi nowe grupy odbiorców np. warsztaty dla młodzieży, łączące działania teatralne z obszarem nowych mediów.

Strategicznymi dla rozwoju edukacji w TR Warszawa będzie nadal nawiązywanie partnerstw z instytucjami kulturalnymi, edukacyjnymi i akademickimi, które budują sieci współpracy na rzecz aktywizowania publiczności, podnoszenia kompetencji kulturowych, uwrażliwiania na sztukę i włączania nowych grup odbiorców. Przykładem jest realizowany w najbliższej przyszłości przez TR Warszawa, Zachętę, Narodową Galerię Sztuki i Muzeum Sztuki Nowoczesnej projekt dla Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Zielonce. Dzielimy się doświadczeniem we współpracy międzyinstytucjonalnej, organizując cykliczne konferencje, spotkania oraz włączając się aktywnie w prace koncepcyjne przy miejskich programach edukacyjnych, takich jak: [#WarszawaDlaUcznia / 100złnakulturę](#).

Program edukacji teatralnej będzie ważnym elementem działań terenowych, łączących teatr z miejskim organizmem. W ramach projektu Teren Warszawa planujemy nawiązanie współpracy z dzielnicowymi ośrodkami kultury i wybranymi szkołami w celu realizacji wspólnych działań z udziałem mieszkanek i mieszkańców, z różnych dzielnic Warszawy. Pierwszym projektem tego rodzaju będzie „Wesele na Bródnie” Pawła Althamera i Agnieszki Olsten – partycypacyjne wydarzenie teatralne w Grodzisku na Bródnie, oparte na motywach „Wesela” Stanisława Wyspiańskiego.

W najbliższych latach będziemy budować i powiększać grono ambasadorów i przyjaciół teatru wspierających działania programowe TR Warszawa. Jednym z przykładów takich działań jest realizacja programu dla Towarzystwa Przyjaciół TR Warszawa – liczącego obecnie ponad 60 osób, stale powiększającego się grona sympatyków, wiernych widzów TR Warszawa. W kolejnych latach będziemy kontynuować cykl specjalnych wprowadzeń i spotkań z artystami, związanymi z TR Warszawa, a także twórcami, kuratorami i menedżerami kultury, współpracującymi z innymi warszawskimi instytucjami kultury i organizacjami. Praktyka ta wspiera ideę aktywnego uczestnictwa w najważniejszych wydarzeniach artystycznych organizowanych w Warszawie. Chcemy być rzecznikami powstawania takich grup w innych instytucjach, by wspólnie powiększać grono aktywnych uczestników i ambasadorów życia kulturalnego w stolicy.

EFEKTY:

- systematyczne powiększanie kręgu odbiorców spektakli, wydarzeń edukacyjnych oraz wydarzeń towarzyszących;
- systematycznie powiększająca się grupa widzów regularnie powracających na spektakle i wydarzenia;
- systematyczny wzrost liczby widzów obcojęzycznych na spektaklach;
- stabilnie tworząca się sieć partnerstw z instytucjami kultury i edukacji oraz organizacjami pozarządowymi;
- stale budowana społeczność konsolidująca się wokół działań partycypacyjnych i edukacyjnych inicjowanych przez teatr;
- powiększające się grono ambasadorów i przyjaciół teatru wspierających działania programowe teatru.

IV. KONCEPCJA KOMUNIKACYJNA TEATRU

TR Warszawa jest marką rozumianą jako istotne, kulturotwórcze miejsce na teatralnej mapie kraju. To teatr odwiedzany chętnie zarówno przez polską publiczność, jak i obcokrajowców. To marka znacząca, której brak zostałby odebrany jako strata dla twórców i odbiorców kultury. Warszawiacy i warszawianki kojarzą istnienie tego teatru, znają i akceptują jego specyfikę, wspierają ideę budowy nowej siedziby TR Warszawa na Placu Defilad. Media i środowiska opiniotwórcze śledzą i komentują działania teatru. TR Warszawa jest wizytówką stolicy, przedmiotem dumy mieszkańek i mieszkańców, a także jedną z atrakcji turystycznych miasta.

Działania promocyjno-marketingowe wynikają bezpośrednio i są spójne z wizją i misją organizacji. Regularne badania, analiza statystyk tematycznych stron internetowych czy mediów społecznościowych to minimum przy planowaniu strategii komunikacyjnych. Należy też pamiętać o wymogach ustawy o ochronie danych osobowych, która nie zabrania zbierania informacji, jednak wymaga od instytucji konkretnych działań, na przykład zabezpieczania danych.

Obecnie teatr prowadzi stronę internetową zawierającą aktualizowane na bieżąco informacje o działalności instytucji oraz szczegółowy opis oferty, uzupełniony o wideo trailery spektakli. Dynamicznie prowadzony jest fanpage na Facebooku, liczący obecnie 25 tys. fanów oraz konto na Instagramie.

Ważnym elementem działań promocyjnych jest czytelna, nowoczesna, angażująca i niewykluczająca komunikacja, dostosowana do różnych grup odbiorców, zarówno widzów wiernych od lat, jak i tych, którzy nas jeszcze nie znają. Będziemy w ten proces angażować wszystkich pracowników teatru, współpracowników, członków zespołu artystycznego, zapraszanych do współpracy twórców oraz korzystać ze wszystkich dostępnych kanałów komunikacji. Podstawą skuteczności komunikacji w kulturze jest kompleksowość podejmowanych działań oparta na wyrazistej identyfikacji wizualnej, spójnych z nią materiałach promocyjnych; metoda „szerokiej fali” w szczególności w przestrzeni on-line ze szczególnym naciskiem na media społecznościowe.

Najczęściej wykorzystywanymi i najskuteczniejszymi narzędziami promocji są recenzje spektakli, artykuły prasowe i autopromocje w ramach patronatów, działania barterowe, kampanie adwordsowe i promocje w mediach społecznościowych. Wśród innych narzędzi stale używanych są plakaty oraz w zależności od budżetu – dodatkowe działania nakierowane na konkretne wydarzenia, np. dodatki do gazet, ambient media, zaadaptowane do celów promocyjnych działania artystyczne.

W działaniach promocyjnych leży również ogromny potencjał artystyczny. Nowoczesne strategie marketingowo-promocyjne wymagają obudowywania zasadniczego wydarzenia całą serią projektów, które same w sobie stanowią wartość. Dlatego też przy kolejnych produkcjach teatru chcemy rozwijać przetestowany w trakcie realizacji produkcji „Innych ludzi” model komunikacji premiery, oparty na czytaniach z udziałem publiczności w teatrze, w „Przestrzeni From Facebook” oraz na Placu Defilad, czy realizacji teledysku promującego spektakl z udziałem znanych osób ze świata show-biznesu. Teledysk, funkcjonujący w mediach społecznościowych (YouTube, Facebook) jako niezależny projekt, rozpowszechniany na profilach osób, które wzięły w nim udział (milionowe zasięgi), skutecznie kieruje uwagę internautów na spektakl. Jest przykładem działań komunikacyjnych, które pozwalają teatrowi artystycznemu dotrzeć do szerokiego grona odbiorców i przyciągnąć ich do teatru.

Priorytety w obszarze komunikacyjnym/ wizerunkowym:

- zatwierdzenie zmian w zakresie nazwy instytucji w statucie TR Warszawa przez Radę Miasta (wycofanie nazwy „Teatr Rozmaitości”, zapisanie TR Warszawa jako jedynej nazwy teatru);
- zmiana dokumentów, materiałów oficjalnych, druków, pieczętek i wszelkich innych narzędzi służących do komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej;
- dookreślenie cech marki TR Warszawa, uporządkowanie jej architektury i efektywnie zakomunikowanie zmiany;
- zaangażowanie wszystkich pracowniczek i pracowników teatru, w tym zespołu aktorskiego, a także twórców i współpracowników TR do komunikowania i promowania marki teatru;
- wykorzystanie wybranych pozycji programowych do budowania rozpoznawalności teatru;
- zachęcanie partnerów oraz środowiska artystycznego do wspierania marki TR Warszawa;
- zapewnienie stałej obecności spektakli TR Warszawa na scenach ważnych międzynarodowych instytucji i ośrodków artystycznych;
- zbudowanie trwałych pozytywnych relacji z opiniotwórczymi środowiskami polskimi i zagranicznymi z obszarów takich jak: kultura, dyplomacja, media, biznes, nauka i inne.

EFEKTY:

- zanik marki „Teatr Rozmaitości” w komunikacji BTC, BTB oraz w mediach;
- comiesięczna stała liczba publikacji o pozytywnym lub neutralnym wydźwięku (co najmniej 10) w kluczowych mediach papierowych i elektronicznych o zasięgu warszawskim i ogólnopolskim z poprawnie zastosowaną marką TR Warszawa;
- regularna obecność TR Warszawa w mediach o zasięgu międzynarodowym, towarzysząca zagranicznym prezentacjom programu, partnerstwom i koprodukcjom;
- w kolejnym badaniu rozpoznawalności instytucji kultury wśród mieszkańców Warszawy i metropolii warszawskiej TR Warszawa jest w pierwszej piątce rankingu.

V. PLAN WSPÓŁPRACY INSTYTUCJI Z INNYMI PODMIOTAMI

Już dzisiaj nawiązujemy długofalową współpracę z partnerami instytucjonalnymi, organizacjami pozarządowymi, organizacjami sektora prywatnego oraz Miastem Stołecznym Warszawa. Przez kolejne lata będziemy wspólnie budować program dla mieszkańców Warszawy i gości odwiedzających stolicę. Współpracę opieramy na partnerskim traktowaniu i uwzględnianiu potrzeb oraz ograniczeń, a także na wspólnym budowaniu trwałych relacji z odbiorcami kultury, inspirowaniu się wzajemnie do twórczego myślenia i działania. Idea sieci partnerstw pod hasłem „Współpracuj nie konkuruj. Miej odbiorcę w centrum uwagi” jest kluczem do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego nowoczesnej metropolii, jaką staje się Warszawa.

W najbliższych latach będziemy rozwijać i kontynuować partnerstwa programowe m. in. z Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Against Gravity i Festiwalem Millennium Docs Against Gravity, Komuna//Warszawa, Festiwalem Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”, Avant Art Festival, Festiwalem Radio Azja, a także teatrami, instytucjami kultury i festiwalami z innych miast Polski, takich jak np. Teatr Polski w Poznaniu, Festiwal Boska Komedia, Open'er Festival, czy Malta Festival Poznań. Jednym z kluczowych partnerstw jest współdziałanie TR Warszawa z Miastem Stołecznym Warszawa. W 2019 roku TR Warszawa będzie międzyinstytucjonalnym koordynatorem programowym i komunikacyjnym programu kulturalnego #warszawadlaucznia/100zlnakulturę, czy programu teatralnego „Warszawskie opowieści” (sezon 2019/2020).

Większość z wyżej wymienionych partnerstw jest potwierdzona listami intencyjnymi i umowami, co znalazło swoje odzwierciedlenie w rekomendacjach dołączonych do aplikacji takich jak:

- Avant Art Festival
- Against Gravity
- Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski
- Fundacja Kultury Bez Barrier
- Komuna//Warszawa
- Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”
- Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN
- Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie
- Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia
- Orkiestra Sinfonia Varsovia
- Teatr Polski w Poznaniu
- Wawerskie Centrum Kultury
- Zachęta. Narodowa Galeria Sztuki

TR Warszawa – TEATR DLA PRZYSZŁOŚCI

TR Warszawa w 2024 roku będzie atrakcyjnym, przyjaznym i otwartym miejscem dla wszystkich, nie tylko dla publiczności teatralnej; instytucją obywatelską, edukującą i popularyzującą kulturę wysoką. Chcemy stworzyć nowoczesne centrum kulturalno-społeczne, w którym – obok wiodącego programu teatralnego – będzie miejsce na propozycje programowe i wydarzenia, przygotowywane we współpracy z innymi instytucjami kultury, organizacjami pozarządowymi, podmiotami z obszaru kultury i edukacji oraz sektorem prywatnym.

Dzięki partnerstwom będziemy mogli przyciągnąć do wspólnego programu szerokie grono uczestników życia kulturalnego miasta; pozyskać dla instytucji kultury nową publiczność z Warszawy i regionu, z Polski oraz ze świata, wspólnie podnosić kompetencje kulturowe potencjalnych odbiorców, szczególnie młodego pokolenia oraz ludzi dotychczas nie zainteresowanych kulturą.

